

БИБЛИОГРАФИЈЕ
ЧЛАНОВА САНУ

БЕОГРАД • 2019

1841-2019

Српска академија наука и уметности
178 година

БИБЛИОГРАФИЈЕ ЧЛАНОВА САНУ

Књига I

ISSN 2683-4243

SERBIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS

PRESIDENCY

BIBLIOGRAPHIES OF THE SASA MEMBERS

Volume 1

The volume is published on account of the SASA
Presidency resolution adopted at its 1st session of 28
February 2019 and the SASA Executive Board resolution
adopted at its 18th session of 19 September 2019

Editor

academician
MIRO VUKSANOVIĆ

BELGRADE
2019

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ

ПРЕДСЕДНИШТВО

БИБЛИОГРАФИЈЕ ЧЛАНОВА САНУ

Књига 1

Књига је објављена на основу одлуке Председништва
САНУ са I седнице 28. фебруара 2019. и одлуке
Извршног одбора САНУ са XVIII седнице
19. септембра 2019. године

Уредник

академик
МИРО ВУКСАНОВИЋ

БЕОГРАД
2019

SASA PRESIDENCY

academician Vladimir S. Kostić,
President of SASA

academician Zoran V. Popović,
Vice President of SASA for Natural Sciences

academician Ljubomir Maksimović,
Vice President of SASA for Social Sciences

academician Marko Anđelković,
Secretary General of SASA

academician Stevan Pilipović,
President of SASA Branch in Novi SAD

academician Ninoslav Stojadinović,
President of SASA Branch in Niš

academician Gradimir Milovanović,
*Secretary of the Department of Mathematics,
Physics and Geo Sciences*

academician Vladimir Stevanović,
*Secretary of the Department of Chemical
and Biological Sciences*

academician Zoran Lj. Petrović,
Secretary of the Department of Technical Sciences

academician Dragan Micić,
Secretary of the Department of Medical Sciences

academician Zlata Bojović,
Secretary of the Department of Language and Literature

academician Kosta Čavoški,
Secretary of the Department of Social Sciences

academician Mihailo Vojvodić,
Secretary of the Department of Historical Sciences

academician Milan Lojanica,
Secretary of the Department of Fine Arts and Music

ПРЕДСЕДНИШТВО САНУ

академик Владимир С. Костић,
п̄редседник САНУ

академик Зоран В. Поповић,
п̄ошп̄редседник САНУ за п̄риродне науке

академик Љубомир Максимовић,
п̄ошп̄редседник САНУ за друшп̄вене науке

академик Марко Анђелковић,
п̄енерални секретар САНУ

академик Стеван Пилиповић,
п̄редседник Опранка САНУ у Новом Саду

академик Нинослав Стојадиновић,
п̄редседник Опранка САНУ у Нишу

академик Градимир Миловановић,
*секретар Одељења за математичку,
физику и тео-науке*

академик Владимир Стевановић,
*секретар Одељења хемијских
и биолошких наука*

академик Зоран Љ. Петровић
секретар Одељења п̄техничких наука

академик Драган Мицић,
секретар Одељења медицинских наука

академик Злата Бојовић,
секретар Одељења језика и књижевности

академик Коста Чавошки,
секретар Одељења друшп̄вених наука

академик Михаило Војводић,
секретар Одељења историјских наука

академик Милан Лојаница,
секретар Одељења ликовне и музичке уметности

Витрина Милутина Миланковића
у Библиотеци САНУ
(на корицама)

Илустрације на празним страницама књиге
представљају стилизоване детаље са фасаде
Палате САНУ у Београду.

САДРЖАЈ

Академик Миро Вуксановић <i>Три књије чланова САНУ</i>	15
---	----

Допуне биобиблиографија редовних чланова САНУ

Одељење за математику, физику и гео-науке

Академик Зоран Радовић (приредила Марина Нинић)	29
Академик Милан Судар (приредила Марина Нинић)	33
Академик Миодраг Матељевић (приредила Светлана Симоновић-Мандић)	49

Одељење хемијских и биолошких наука

Академик Слободан Милосављевић (приредила Марина Нинић)	59
Академик Радмила Петановић (приредила Марина Нинић)	73
Академик Радомир Н. Саичић (приредила Марина Нинић)	85

Одељење техничких наука

Академик Милош Којић (приредила Марина Нинић)	93
--	----

Одељење медицинских наука

Академик Зоран Кривокапић (приредила Кристина Игњатовић Јововић)	111
---	-----

Академик Милорад Митковић
(приредила Кристина Игњатовић Јововић) 127

Академик Петар Сеферовић
(приредила Кристина Игњатовић Јововић) 141

Одељење језика и књижевности

Академик Горан Петровић
(приредила Светлана Симоновић-Мандић) 167

Академик Злата Бојовић
(приредила Светлана Симоновић-Мандић) 179

Академик Милован Данојлић
(приредила Оливера Голубовић) 191

Одељење друштвених наука

Академик Александар Костић
(приредила Светлана Симоновић-Мандић) 205

Одељење историјских наука

Академик Љубодраг Димић
(приредила Светлана Симоновић-Мандић) 219

Одељење ликовне и музичке уметности

Академик Милица Стевановић
(приредила Кристина Игњатовић Јововић) 241

Биобиблиографије дописних чланова САНУ

Одељење за математику, физику и гео-науке

Дописни члан Жељко Шљиванчанин
(приредила Марина Нинић) 251

Одељење хемијских и биолошких наука

Дописни члан Тања Ћирковић Величковић
(приредила Марина Нинић) 265

Одељење техничких наука

Дописни члан Влада Вељковић
(приредила Марина Нинић) 291

Одељење медицинских наука

- Дописни члан Татјана Симић
(приредила Марина Нинић) 353

Одељење језика и књижевности

- Дописни члан Љубинко Раденковић
(приредила Светлана Симоновић-Мандић) 383
- Дописни члан Јован Делић
(приредила Оливера Голубовић) 431
- Дописни члан Зоран Пауновић
(приредила Светлана Симоновић-Мандић) 471

Одељење друштвених наука

- Дописни члан Павле Петровић
(приредила Светлана Симоновић-Мандић) 501
- Дописни члан Алпар Лошонц
(приредила Светлана Симоновић-Мандић) 519

Одељење историјских наука

- Дописни члан Вујадин Иванишевић
(приредила Кристина Игњатовић Јововић) 577
- Дописни члан Драган Војводић
(приредила Кристина Игњатовић Јововић) 613
- Дописни члан Мира Радојевић
(приредила Кристина Игњатовић Јововић) 631

Одељење ликовне и музичке уметности

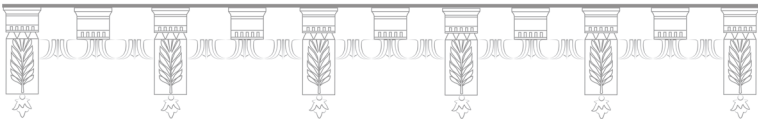
- Дописни члан Сава Халугин
(приредила Кристина Игњатовић Јововић) 663
- Дописни члан Јелена Јовановић
(приредила Кристина Игњатовић Јововић) 717

**ДОПУНЕ БИОБИБЛИОГРАФИЈА
РЕДОВНИХ ЧЛАНОВА САНУ**

ОДЕЉЕЊЕ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

ПЕТАР СЕФЕРОВИЋ

редовни члан

(Допуна биографије и библиографије објављених у *Годишњаку САНУ* СХИХ за 2012, 2013, стр. 371–422)

Биографија

Петар Сеферовић је рођен 20. јануара 1951. године у Београду. Завршио је Дванаесту београдску гимназију 1969. године као најбољи ђак генерације и носилац дипломе „Вук Караџић“. Медицински факултет у Београду завршио је 1976. године као један од најбољих студената генерације (средња оцена 9,69), магистрирао је 1981, а докторирао 1990. године. Говори енглески и француски језик.

Др Сеферовић је своју професионалну каријеру започео у „колеџу српске интерне медицине“ на Интерној клиници Б Медицинског факултета у Београду. Редовни је професор Интерне медицине/Кардиологије на Медицинском факултету у Београду (од 2000). Шеф катедре Интерне медицине Медицинског факултета у Београду био је у периоду 2012–2018; председник Европског удружења за срчану инсуфицијенцију од 2018. до 2020; председник Удружења за срчану слабост Србије (2011–); председник Комитета за кардиомиопатије, Европског удружења за срчану инсуфицијенцију (2016–); Visiting professor, Baylor College of Medicine, Houston, USA (1990–1991).

Научни допринос везан је првенствено за области срчане инсуфицијенције, кардиомиопатије, миокардитиса, болести перикарда, кардиоваскуларне болести у дијабетесу. Укупан број публикованих радова је 606. Кумулативни импакт фактор 1078.89. Укупно је објавио 160 радова у међународним часописима од чега: 66 радова у изузетним међународним часописима M21a (10% најбољих); 51 рад у врхунским

међународним часописима M21 (30% најбољих) и 33 рада у националним часописима.

Аутор је 6 књига и 28 поглавља у интернационалним и 40 у националним монографијама. Одржао је укупно 260 предавања на конференцијама са високом међународном репутацијом. Цитираност без аутоцитата је: Хиршов фактор Scopus/Google Scholar 36/44; Scopus/Google Scholar/Google Books: 14298/17833/133; Матица српска: 11203 (2018).

Као оснивач и председник Удружења за срчану слабост Србије, проф. Сеферовић је оснивач низа врхунских конгреса клиничке кардиологије и срчане инсуфицијенције, CardioS (2013–2018), у којима учествују врхунски интернационални, регионални и национални експерти и више од 1200 учесника у публици сваке године (www.cardios.rs).

Уредник је или рецензент у водећим интернационалним часописима : *Circulation*, *European Heart Journal*, *Journal of American College of Cardiology*, *American Journal of Cardiology*, *European Journal of Heart Failure*, *Herz*. Главни је уредник *Уџбеника Интјерне медицине* за студенте Медицинског факултета у Београду, 2018.

Добитник је бројних награда: Златне медаље Удружења кардиолога Индије (2017), Азербејдана (2017) и Мађарске (2017), дипломе почасног члана Удружења кардиолога Узбекистана (2016), Казахстана (2017) и Киргистана (2017); почасни доктората Медицинског факултета Универзитета у Букурешту (2017).

Изабран је за дописног члана САНУ 1. новембра 2012. године, а редовни члан је од 8. новембра 2018. године.

Библиографија

Поглавља у монографијама

2014

Major clinical aspects of diabetic cardiomyopathy / J. P. Seferović, P. M. Seferović, A. D. Ristić, K. Lalić, A. Jotić, I. Milinković, D. Simeunović, N. M. Lalić // Recent advances in cardiology / José Milei and Giuseppe Ambrosio, eds. – New York : Nova

Biomedical, [2014]. – Str. 73-96.
ISBN 987-1-63117-286-1

2018

Cardiac tamponade / A. D. Ristić, P. M. Seferović, B. Maisch, V. Kanjuh. // The ESC textbook of cardiovascular medicine. Vol. 1 / [edited by] A. John Camm, Thomas F. Luscher, Gerald Maurer. 3rd ed. – New York, NY : Oxford University Press, 2018.

Радови у међународним и домаћим часописима

2013

Are hospitalized or ambulatory patients with heart failure treated in accordance with European Society of Cardiology guidelines? Evidence from 12,440 patients of the ESC Heart Failure Long-Term Registry / A. P. Maggioni, S. D. Anker, U. Dahlström, G. Filippatos, P. Ponikowski, F. Zannad, O. Amir, O. Chioncel, M. C. Leiro, J. Drozd, A. Erglis, E. Fazlibegovic, C. Fonseca, F. Fruhwald, P. Gatzov, E. Goncalvesova, M. Hassanein, J. Hradec, A. Kavoliuniene, M. Lainscak, D. Logeart, B. Merkely, M. Metra, H. Persson, P. Seferovic, A. Temizhan, D. Tousoulis, L. Tavazzi; Heart Failure Association of the ESC (... P. Seferović...) // European Journal of Heart Failure. ISSN 1388-9842. 15 : 10 (2013) 1173–1184.

doi: 10.1093/eurjhf/hft134

Diagnostic value of NT-proBNP in identifying impaired coronary flow reserve in asymptomatic moderate or severe aortic stenosis / M. Banovic, B. Vujisic-Tesic, S. Bojic, A. Mladenovic, S. Ignjatovic, M. Petrovic, D. Trifunovic, I. Nedeljkovic, D. Popovic, M. Callahan, P. Seferovic. // Biomarkers in Medicine. ISSN 1752-0363. 7 : 2 (2013) 221–227.

doi: 10.2217/bmm.12.100

Edoxaban versus warfarin in patients with atrial fibrillation / R. P. Giugliano, C. T. Ruff, E. Braunwald, S. A. Murphy, S. D. Wiviott, J. L. Halperin, A. L. Waldo, M. D. Ezekowitz, J. I. Weitz, J. Špinar, W. Ruzyllo, M. Ruda, Y. Koretsune, J. Betcher, M. Shi, L. T. Grip, S. P. Patel, I. Patel, J. J. Hanyok, M. Mercuri, E. M.

Antman; Engage af-tim (48 Investigators) // *New England Journal of Medicine*. ISSN 0028-4793. 369 : 22 (2013) 2093–2104.
doi: 10.1056/NEJMoa1310907

ESC Guidelines on diabetes, pre-diabetes, and cardiovascular diseases developed in collaboration with the EASD: the Task Force on diabetes, pre-diabetes, and cardiovascular diseases of the European Society of Cardiology (ESC) and developed in collaboration with the European Association for the Study of Diabetes (EASD) / L. Rydén, P. J. Grant, S. D. Anker, C. Berne, F. Cosentino, N. Danchin, C. Deaton, J. Escaned, H. P. Hammes, H. Huikuri, M. Marre, N. Marx, L. Mellbin, J. Ostergren, C. Patrono, P. Seferovic, M. S. Uva, M. R. Taskinen, M. Tendera, J. Tuomilehto, P. Valensi, J. L. Zamorano // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 34 : 39 (2013) 3035–3087.
doi: 10.1093/eurheartj/ehf108

Organization of heart failure management in European Society of Cardiology member countries: survey of the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology in collaboration with the Heart Failure National Societies/Working Groups // P. M. Seferovic, S. Stoerk, G. Filippatos, V. Mareev, A. Kavoliuniene, A. D. Ristic, P. Ponikowski, J. McMurray, A. Maggioni, F. Ruschitzka, D. J. van Veldhuisen, A. Coats, M. Piepoli, T. McDonagh, J. Riley, A. Hoes, B. Pieske, M. Dobric, Z. Papp, A. Mebazaa, J. Parissis, T. Ben Gal, D. Vinereanu, D. Brito, J. Altenberger, P. Gatzov, I. Milinkovic, J. Hradec, J. N. Trochu, O. Amir, B. Moura, M. Lainscak, J. Comin, G. Wikström, S. Anker; Committee of National Heart Failure Societies or Working Groups of the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 15 : 9 (2013) 947–959.
doi: 10.1093/eurjhf/hft092

Pericardial syndromes: an update after the ESC guidelines 2004 // P. M. Seferović, A. D. Ristić, R. Maksimović, D. S. Simeunović, I. Milinković, J. P. Mitrović, V. Kanjuh, S. Pankuweit, B. Maisch / *Heart Failure Reviews*. ISSN 1382-4147. 18 : 3 (2013) 255–266.
doi: 10.1007/s10741-012-9335-x

Regional difference of microcirculation in patients with asymmetric hypertrophic cardiomyopathy: transthoracic Doppler coronary

flow velocity reserve analysis / M. Tesic, A. Djordjevic-Dikic, B. Beleslin, D. Trifunovic, V. Giga, J. Marinkovic, O. Petrovic, M. Petrovic, J. Stepanovic, M. Dobric, V. Vukcevic, G. Stankovic, P. Seferovic, M. Ostojic, B. Vujisic-Tesic // *The Journal of the American Society of Echocardiography*. ISSN 0894-7317. 26 : 7 (2013) 775–782.

doi: 10.1016/j.echo.2013.03.023

Rationale and design of the COLchicine for Prevention of the Post-pericardiotomy Syndrome and Post-operative Atrial Fibrillation (COPPS-2 trial): a randomized, placebo-controlled, multicenter study on the use of colchicine for the primary prevention of the postpericardiotomy syndrome, postoperative effusions, and postoperative atrial fibrillation / M. Imazio, R. Belli, A. Brucato, P. Ferrazzi, D. Patrini, L. Martinelli, V. Polizzi, R. Cemin, A. Leggieri, A. L. Caforio, Y. Finkelstein, B. Hoit, B. Maisch, B. M. Mayosi, J. K. Oh, A. D. Ristic, P. Seferovic, D. H. Spodick, Y. Adler // *American Heart Journal*. ISSN 0002-8703. 166 : 1 (2013) 13–19.

doi: 10.1016/j.ahj.2013.03.025

A 30-year-single-center experience in atrial myxomas: from presentation to treatment and prognosis / B. Obrenović-Kirćanski, A. Mikić, B. Parapid, P. Djukić, V. Kanjuh, N. Milić, N. Kovačević-Kostić, M. Velinović, P. Seferović, M. Vraneš // *The Journal of Thoracic and Cardiovascular Surgery*. ISSN 0022-5223. 61 : 6 (2013) 530–536.

doi: 10.1055/s-0032-1322545

2014

B-type natriuretic peptide in aortic stenosis: new insight in the era of biomarkers? / P. M. Seferovic // *Journal of the American College of Cardiology*. ISSN 0735-1097. 63 : 19 (2014) 2026–2027.

doi: 10.1016/j.jacc.2014.02.579

Cardiopulmonary exercise testing in systolic heart failure in 2014: the evolving prognostic role: a position paper from the committee on exercise physiology and training of the heart failure association of the ESC / U. Corrà, M. F. Piepoli, S. Adamopoulos, P. Agostoni, A. J. Coats, V. Conraads, E. Lambrinou, B. Pieske, E. Piotrowicz, J. P. Schmid, P. M. Seferović, S. D. Anker, G. Filippatos, P. Ponikowski // *European Journal of Heart Failure*.

ISSN 1388-9842. 9 (2014) 929–941.

doi: 10.1002/ejhf.156

Colchicine for prevention of postpericardiotomy syndrome and postoperative atrial fibrillation: the COPPS-2 randomized clinical trial / M. Imazio, A. Brucato, P. Ferrazzi, A. Pullara, Y. Adler, A. Barosi, A. L. Caforio, R. Cemin, F. Chirillo, C. Comoglio, D. Cugola, D. Cumetti, O. Dyrda, S. Ferrua, Y. Finkelstein, A. , Gandino, B. Hoit, F. Innocente, S. Maestroni, F. Musumeci, J. Oh, A. Pergolini, V. Polizzi, A. Ristic, C. Simon, D. H. Spodick, V. Tarzia, S. Trimboli, A. Valenti, R. Belli, F. Gaita; COPPS-2 Investigators // JAMA. ISSN 0098-7484. 312 : 10 (2014) 1016–1023.

doi: 10.1001/jama.2014.11026

Effect of left ventricular assist device implantation and heart transplantation on habitual physical activity and quality of life / D. G. Jakovljevic, A. McDiarmid, K. Hallsworth, P. M. Seferovic, V. M. Ninkovic, G. Parry, S. Schueler, M. I. Trenell, G. A. MacGowan // American Journal of Cardiology. 114 : 1 (2014) 88–93.

doi: 10.1016/j.amjcard.2014.04.008

EUR Observational Research Programme: a worldwide registry on peripartum cardiomyopathy (PPCM) in conjunction with the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology Working Group on PPCM / K. Sliwa, D. Hilfiker-Kleiner, A. Mebazaa, M. C. Petrie, A. P. Maggioni, V. Regitz-Zagrosek, M. Schaufelberger, L. Tavazzi, D. J. van Veldhuisen, J. W. Roos-Hesslink, A. J. Shah, P. M. Seferovic, U. Elkayam, K. van Spaendonck-Zwarts, K. Bachelier-Walenta, F. Mouquet, E. Kraigher-Krainer, R. Hall, P. Ponikowski, J. J. McMurray, B. Pieske // European Journal of Heart Failure. ISSN 1388-9842. 16 : 5 (2014) 583–591.

doi: 10.1002/ejhf.68

ESC Guidelines on diabetes, pre-diabetes, and cardiovascular diseases developed in collaboration with the EASD – Summary / L. Rydén, P. J. Grant, S. D. Anker, C. Berne, F. Cosentino, N. Danchin, C. Deaton, J. Escaned, H. P. Hammes, H. Huikuri, M. Marre, N. Marx, L. Mellbin, J. Ostergren, C. Patrono, P. Seferovic, M. S. Uva, M. R. Taskinen, M. Tendera, J. Tuomilehto, P. Valensi,

J. L. Zamorano // *Diabetes & Vascular Disease Research*. ISSN 1479-1641. 11 : 3 (2014) 133–173.

doi.org/10.1177/1479164114525548

HFA Committee on Exercise Physiology and Training in HF. Exercise in heart failure patients: why and how should nurses care? / E. Lambrinou, T. Jaarsma, E. Piotrowicz, P. M. Seferovic, M. F. Piepoli // *European Journal of Cardiovascular Nursing*. ISSN 1474-5151. 13 : 3 (2014) 198–200.

Phase 2 study of TAK-442, an oral factor Xa inhibitor, in patients following acute coronary syndrome / S. Goldstein, E. R. Bates, D. L. Bhatt, C. Cao, D. Holmes, S. Kupfer, F. Martinez, J. Spaeder, J. I. Weitz, Z. Ye, F. Zannad; AXIOM investigators (... P. Seferović...) // *Thrombosis and Haemostasis*. ISSN 0340-6245. 111 : 6 (2014) 1141–1152.

doi: 10.1160/TH13-07-0543

The role of glycemia in acute heart failure patients / J. P. Seferović, I. Milinković, M. Tešić, A. Ristić, N. Lalić, D. Simeunović, I. Zivković, S. Di Somma, P. M. Seferovic. // *Clinical Chemistry and Laboratory Medicine*. ISSN 1434-6621. 52 : 10 (2014) 1437–1446.

doi: 10.1515/cclm-2014-0239

Structural myocardial alterations in diabetes and hypertension: the role of galectin-3 / J. P. Seferovic, N. M. Lalic, F. Floridi, M. Tesic, P. M. Seferovic, V. Giga, K. Lalic, A. Jotic, S. Jovicic, E. Colak, G. Salerno, P. Cardelli, S. Di Somma. // *Clinical Chemistry and Laboratory Medicine*. ISSN 1434-6621. 52 : 10 (2014) 1499–505.

doi: 10.1515/cclm-2014-0265

Triage strategy for urgent management of cardiac tamponade: a position statement of the European Society of Cardiology Working Group on Myocardial and Pericardial Diseases / A. D. Ristić, M. Imazio, Y. Adler, A. Anastasakis, L. Badano, P. A. Brucato, A. L. Caforio, Dubourg O, Elliott P, J. Gimeno, Helio T, K. Klingel, A. Linhart, B. Maisch, B. Mayosi, J. Mogensen, Pinto Y, Seggewiss H, P. M. Seferović, L. Tavazzi, W. Tomkowski, P.

Charron. // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 35 : 34 (2014) 2279–2284.

doi: 10.1093/eurheartj/ehu217

2015

Clinical diabetic cardiomyopathy: a two-faced disease with restrictive and dilated phenotypes / P. M. Seferović, W. J. Paulus // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 36 : 27 (2015) 1718-27, 1727a–1727c.

doi: 10.1093/eurheartj/ehv134

Evaluation of Oxidative Stress Markers and Catecholamine Changes in Patients with Dilated Cardiomyopathy Before and After Cardiopulmonary Exercise Testing / D. Simeunovic, P. M. Seferovic, D. Ristic, D. Nikolic, D. Risimic, J. Seferovic, R. Maksimovic, I. Nedeljkovic, R. Karan, M. Bajcetic // *Hellenic Journal of Cardiology*. ISSN 0914-5087. 56 : 5 (2015) 394–401.

Exercise programs for LVAD supported patients: A snapshot from the ESC affiliated countries / T. Ben Gal, M. F. Piepoli, U. Corrà, V. Conraads, S. Adamopoulos, P. Agostoni, E. Piotrowicz, J. P. Schmid, P. M. Seferovic, P. Ponikowski, G. Filippatos, T. Jaarsma; Committee on Exercise Physiology & Training of Heart Failure Association and endorsed by Cardiac Rehabilitation Section of European Association for Cardiovascular Rehabilitation and Prevention of ESC // *International Journal of Cardiology*. ISSN 0167-5273. 201 (2015) 215–219.

doi: 10.1016/j.ijcard.2015.08.081

ExtraHF survey: the first European survey on implementation of exercise training in heart failure patients / M. F. Piepoli, S. Binno, U. Corrà, P. Seferovic, V. Conraads, T. Jaarsma, J. P. Schmid, G. Filippatos, P. P. Ponikowski; Committee on Exercise Physiology & Training of the Heart Failure Association of the ESC // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 17 : 6 (2015) 631–638.

doi: 10.1002/ejhf.271

Lixisenatide in Patients with Type 2 Diabetes and Acute Coronary Syndrome / M. A. Pfeffer, B. Claggett, R. Diaz, K. Dickstein, H. C. Gerstein, L. V. Køber, F. C. Lawson, L. Ping, X. Wei, E. F. Lewis,

A. P. Maggioni, J. J. McMurray, J. L. Probstfield, M. C. Riddle, S. D. Solomon, J. C. Tardif; ELIXA Investigators // *New England Journal of Medicine*. ISSN 0028-4793. 373 : 23 (2015) 2247–57.
doi: 10.1056/NEJMoa1509225

Mineralocorticoid receptor antagonists, a class beyond spironolactone--Focus on the special pharmacologic properties of eplerenone / P. M. Seferovic, F. Pelliccia, I. Zivkovic, A. Ristic, N. Lalic, J. Seferovic, D. Simeunovic, I. Milinkovic, G. Rosano // *International Journal of Cardiology*. ISSN 0167-5273. 200 (2015) 3–7.
doi: 10.1016/j.ijcard.2015.02.096

Recommendations on pre-hospital and early hospital management of acute heart failure: a consensus paper from the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology, the European Society of Emergency Medicine and the Society of Academic Emergency Medicine--short version / A. Mebazaa, M. B. Yilmaz, P. Levy, P. Ponikowski, W. F. Peacock, S. Laribi, A. D. Ristic, E. Lambrinou, J. Masip, J. P. Riley, T. McDonagh, C. Mueller, C. deFilippi, V. P. Harjola, H. Thiele, M. F. Piepoli, M. Metra, A. Maggioni, J. J. McMurray, K. Dickstein, K. Damman, P. M. Seferovic, F. Ruschitzka, A. F. Leite-Moreira, A. Bellou, S. D. Anker, G. Filippatos // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 36 : 30 (2015) 1958–1966.
doi: 10.1002/ejhf.289

Rationale, design, and baseline characteristics in Evaluation of LIXisenatide in Acute Coronary Syndrome, a long-term cardiovascular end point trial of lixisenatide versus placebo / R. Bentley-Lewis, D. Aguilar, M. C. Riddle, B. Claggett, R. Diaz, K. Dickstein, H. C. Gerstein, P. Johnston, L. V. Køber, F. Lawson, E. F. Lewis, A. P. Maggioni, J. J. McMurray, L. Ping, J. L. Probstfield, S. D. Solomon, J. C. Tardif, Y. Wu, M. A. Pfeffer; ELIXA Investigators (... P. Seferović...) // *American Heart Journal*. ISSN 0002-8703. 169 : 5 (2015) 631–638.
doi: 10.1016/j.ahj.2015.02.002

2015 ESC Guidelines for the Diagnosis and Management of Pericardial Diseases / Y. Adler, P. Charron, M. Imazio, L. Badano, G. Barón-Esquivias, J. Bogaert, A. Brucato, P. Gueret, K.

Klingel, C. Lionis, B. Maisch, B. Mayosi, A. Pavie, A. D. Ristić, M. Sabaté Tenas, P. Seferovic, K. Swedberg, W. Tomkowski // *Revista Española de Cardiología*. (Engl Ed). ISSN1885-5857. 68 : 12 (2015) 1126.

2015 ESC Guidelines for the diagnosis and management of pericardial diseases: The Task Force for the Diagnosis and Management of Pericardial Diseases of the European Society of Cardiology (ESC) Endorsed by: The European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS) / Y. Adler, P. Charron, M. Imazio, L. Badano, G. Barón-Esquivias, J. Bogaert, A. Brucato, P. Gueret, K. Klingel, C. Lionis, B. Maisch, B. Mayosi, A. Pavie, A. D. Ristić, M. Sabaté Tenas, P. Seferovic, K. Swedberg, W. Tomkowski, S. Achenbach, S. Agewall, N. Al-Attar, J. Angel Ferrer, M. Arad, R. Asteggiano, H. Bueno, A. L. Caforio, S. Carerj, C. Ceconi, A. Evangelista, F. Flachskampf, G. Giannakoulas, S. Gielen, G. Habib, Kolh P, E. Lambrinou, P. Lancellotti, G. Lazaros, A. Linhart, P. Meurin, K. Nieman, M. F. Piepoli, S. Price, J. Roos-Hesselink, F. Roubille, F. Ruschitzka, J. Sagristà Sauleda, M. Sousa-Uva, J. Uwe Voigt, J. Luis Zamorano // *European Society of Cardiology (ESC) // European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 36 : 42 (2015) 2921–2964.
doi: 10.1093/eurheartj/ehv318

2016

Contemporary management of acute right ventricular failure: a statement from the Heart Failure Association and the Working Group on Pulmonary Circulation and Right Ventricular Function of the European Society of Cardiology / V. P. Harjola, A. Mebazaa, J. Čelutkienė, D. Bettex, H. Bueno, O. Chioncel, M. G. Crespo-Leiro, V. Falk, G. Filippatos, S. Gibbs, A. Leite-Moreira, J. Lassus, J. Masip, C. Mueller, W. Mullens, R. Naeije, A. V. Nordegraaf, J. Parissis, J. P. Riley, A. Ristic, G. Rosano, A. Rudiger, F. Ruschitzka, P. Seferovic, B. Sztrymf, A. Vieillard-Baron, M. B. Yilmaz, S. Konstantinides // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 18 : 3 (2016) 226–41.
doi: 10.1002/ejhf.478

Current management of patients with severe acute peripartum cardiomyopathy: practical guidance from the Heart Failure

Association of the European Society of Cardiology Study Group on peripartum cardiomyopathy / J. Bauersachs, Arrigo M, D. Hilfiker-Kleiner, Veltmann C, A. J. Coats, M. G. Crespo-Leiro, R. A. de Boer, van der Meer P, Maack C, F. Mouquet, M. C. Petrie, M. F. Piepoli, V. Regitz-Zagrosek, M. Schaufelberger, P. Seferovic, L. Tavazzi, F. Ruschitzka, A. Mebazaa, K. Sliwa // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 18 : 9 (2016) 1096–1105.

doi: 10.1002/ejhf.586

Differential Diagnosis and Management of Chronic Pericarditis // A. D. Ristić, D. S. Simeunović, P. Đukić, M. Kočica, V. Božić, B. Vujisić-Tešić, I. Milinković, I. Živković, V. Kanjuh, P. M. Seferović // *Srce i krvni sudovi*. ISSN 1821-4835. 35 : 1 (2016) 32–35.

European Society of Cardiology Heart Failure Long-Term Registry (ESC-HF-LT): 1-year follow-up outcomes and differences across regions / M. G. Crespo-Leiro, S. D. Anker, A. P. Maggioni, A. J. Coats, G. Filippatos, F. Ruschitzka, R. Ferrari, M. F. Piepoli, Delgado Jimenez JF, M. Metra, C. Fonseca, J. Hradec, O. Amir, D. Logeart, U. Dahlström, B. Merkely, J. Drozd, E. Goncalvesova, M. Hassanein, O. Chioncel, M. Lainscak, P. M. Seferovic, D. Tousoulis, A. Kavoliuniene, F. Fruhwald, E. Fazlibegovic, A. Temizhan, P. Gatzov, A. Erglis, C. Laroche, A. Mebazaa; Heart Failure Association (HFA) of the European Society of Cardiology (ESC) // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 18 : 6 (2016) 613–625.

doi: 10.1002/ejhf.566

Peripartum cardiomyopathy in a patient treated for acute myeloid leukemia / N. Colović, P. Seferović, M. Plečić, A. Vidović, N. Suvajdzić, D. Tomić / *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*. ISSN 0370-8179. 144(1-2) (2016) 77–80.

doi: 10.2298/SARH1602077C

Pharmacokinetics and pharmacodynamics of cardiovascular drugs in chronic heart failure / M. Lainscak, C. Vitale, P. Seferovic, I. Spoletini, K. Cvan Trobec, G. M. Rosano // *International Journal of Cardiology*. ISSN 0167-5273. 1 : 224 (2016) 191–198.

doi: 10.1016/j.ijcard.2016.09.015

Prevalence and risk factors for prolonged QT interval and QT dispersion in patients with type 2 diabetes / V. M. Ninkovic, S. M. Ninkovic, V. Miloradovic, D. Stanojevic, M. Babic, V. Giga, M. Dobric, M. I. Trenell, N. Lalic, P. M. Seferovic, D. G. Jakovljevic // *Acta Diabetologica*. ISSN 0940-5429. 53 : 5 (2016) 737–744.
doi: 10.1007/s00592-016-0864-y

Proposal for a revised definition of dilated cardiomyopathy, hypokinetic non-dilated cardiomyopathy, and its implications for clinical practice: a position statement of the ESC working group on myocardial and pericardial diseases / Y. M. Pinto, P. M. Elliott, E. Arbustini, Y. Adler, A. Anastasakis, M. Böhm, D. Duboc, J. Gimeno, P. de Groote, M. Imazio, S. Heymans, K. Klingel, M. Komajda, G. Limongelli, A. Linhart, J. Mogensen, J. Moon, P. G. Pieper, P. M. Seferovic, S. Schueler, J. L. Zamorano, A. L. Caforio, P. Charron // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 37 : 23 (2016) 1850–1858.
doi: 10.1093/eurheartj/ehv727

Rationale and benefits of trimetazidine by acting on cardiac metabolism in heart failure / Y. M. Lopatin, G. M. Rosano, G. Fragasso, G. D. Lopaschuk, P. M. Seferovic, L. H. Gowdak, D. Vinereanu, M. A. Hamid, P. Jourdain, P. Ponikowski // *International Journal of Cardiology*. ISSN 0167-5273. 15 : 203 (2016) 909–915.
doi: 10.1016/j.ijcard.2015.11.060

The Role of Ivabradine and Trimetazidine in the New ESC HF Guidelines / I. Milinković, G. Rosano, Y. Lopatin, P. M. Seferović // *Cardiac Failure Review*. ISSN 2057-7540. 2 : 2 (2016) 123–129.
doi: 10.15420/cfr.2016:13:1

Telerehabilitation in heart failure patients: The evidence and the pitfalls / E. Piotrowicz, M. F. Piepoli, T. Jaarsma, E. Lambrinou, A. J. Coats, J. P. Schmid, U. Corrà, P. Agostoni, K. Dickstein, P. M. Seferović, S. Adamopoulos, P. P. Ponikowski // *International Journal of Cardiology*. ISSN 0167-5273. 1 : 220 (2016) 408–413.
doi: 10.1016/j.ijcard.2016.06.277

What does the lay public know about heart failure? Findings from the Heart Failure Awareness Day Initiative / S. Störk, A.

Kavoliuniene, D. Vinereanu, R. Ludwig, P. Seferovic, K. Dickstein, S. D. Anker, G. Filippatos, P. Ponikowski, M. Lainscak // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 18 : 1 (2016) 66–70.
doi: 10.1002/ejhf.425

2017

Adverse cardiovascular outcomes in atrial fibrillation: Validation of the new 2MACE risk score / M. Polovina, D. Đikić, A. Vlajković, M. Vilotijević, I. Milinković, M. Ašanin, M. Ostojić, A. J. Coats, P. M. Seferović // *International Journal of Cardiology*. ISSN 0167-5273. 15 : 249 (2017) 191–197.
doi: 10.1016/j.ijcard.2017.09.154

The autonomic nervous system as a therapeutic target in heart failure: a scientific position statement from the Translational Research Committee of the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology / M. van Bilsen, H. C. Patel, J. Bauersachs, M. Böhm, M. Borggrefe, D. Brutsaert, A. J. Coats, R. A. de Boer, G. W. de Keulenaer, G. S. Filippatos, J. Floras, G. Grassi, E. A. Jankowska, L. Kornet, I. G. Lunde, C. Maack, F. Mahfoud, P. Pollesello, P. Ponikowski, F. Ruschitzka, H. N. Sabbah, H. D. Schultz, P. Seferovic, R. H. J. A. Slart, P. Taggart, C. G. Tocchetti, L. W. Van Laake, F. Zannad, S. Heymans, A. R. Lyon // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 19 : 11 (2017) 1361–1378.
doi: 10.1002/ejhf.921

Cardiopoietic cell therapy for advanced ischemic heart failure: results at 39 weeks of the prospective, randomized, double blind, sham-controlled CHART-1 clinical trial / J. Bartunek, A. Terzic, B. A. Davison, G. S. Filippatos, S. Radovanovic, B. Beleslin, B. Merkely, P. Musialek, W. Wojakowski, P. Andreka, I. G. Horvath, A. Katz, D. Dolatabadi, B. El Nakadi, A. Arandjelovic, I. Edes, P. M. Seferovic, S. Obradovic, M. Vanderheyden, N. Jagic, I. Petrov, S. Atar, M. Halabi, V. L. Gelev, M. K. Shochat, J. D. Kasprzak, R. Sanz-Ruiz, G. R. Heyndrickx, N. Nyolczas, V. Legrand, A. Guédès, A. Heyse, T. Moccetti, F. Fernandez-Aviles, P. Jimenez-Quevedo, A. Bayes-Genis, J. M. Hernandez-Garcia, F. Ribichini, M. Gruchala, S. A. Waldman, J. R. Teerlink, B. J. Gersh, T. J. Povsic, T. D. Henry, M. Metra, R. J. Hajjar, M.

Tendera, A. Behfar, B. Alexandre, A. Seron, W. G. Stough, W. Sherman, G. Cotter, W. Wijns // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 38 : 9 (2017) 648–660.

doi: 10.1093/eurheartj/ehw543

Clinical characteristics of patients from the worldwide registry on peripartum cardiomyopathy (PPCM): EURObservational Research Programme in conjunction with the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology Study Group on PPCM / K. Sliwa, A. Mebazaa, D. Hilfiker-Kleiner, M. C. Petrie, A. P. Maggioni, C. Laroche, V. Regitz-Zagrosek, M. Schaufelberger, L. Tavazzi, van der Meer P, J. Roos-Hesselink W, P. Seferovic, van Spandonck-Zwarts K, Mbakwem A, M. Böhm, F. Mouquet, B. Pieske, R. Hall, P. Ponikowski, J. Bauersachs // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 19 : 9 (2017) 1131–1141.

doi: 10.1002/ejhf.780

Clinical phenotypes and outcome of patients hospitalized for acute heart failure: the ESC Heart Failure Long-Term Registry / O. Chioncel, A. Mebazaa, V. P. Harjola, A. J. Coats, M. F. Piepoli, M. G. Crespo-Leiro, C. Laroche, P. M. Seferovic, S. D. Anker, R. Ferrari, F. Ruschitzka, Lopez-Fernandez S, Miani D, G. Filippatos, A. P. Maggioni. ESC Heart Failure Long-Term Registry Investigators // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 19 : 10 (2017) 1242–1254.

doi: 10.1002/ejhf.890

Diagnosis and management of myocardial involvement in systemic immune-mediated diseases: a position statement of the European Society of Cardiology Working Group on Myocardial and Pericardial Disease / A. L. Caforio, Y. Adler, C. Agostini, Y. Allanore, A. Anastasakis, M. Arad, M. Böhm, P. Charron, P. M. Elliott, U. Eriksson, S. B. Felix, P. Garcia-Pavia, E. Hachulla, S. Heymans, M. Imazio, K. Klingel, R. Marcolongo, M. Matucci Cerinic, A. Pantazis, S. Plein, V. Poli, A. Rigopoulos, P. Seferovic, Y. Shoenfeld, J. L. Zamorano, A. Linhart // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 38 : 35 (2017) 2649–2662.

doi: 10.1093/eurheartj/ehx321

Effect of Ularitide on Cardiovascular Mortality in Acute Heart Failure / M. Packer, C. O'Connor, J. J. McMurray, J. Wittes, W. T. Abraham, S. D. Anker, K. Dickstein, G. Filippatos, R. Holcomb, H. Krum, A. P. Maggioni, A. Mebazaa, W. F. Peacock, M. C. Petrie, P. Ponikowski, F. Ruschitzka, D. J. van Veldhuisen, L. S. Kowarski, M. Schactman, J. Holzmeister; TRUE-AHF Investigators // *New England Journal of Medicine*. ISSN 0028-4793. 376 : 20 (2017) 1956–1964.

doi: 10.1056/NEJMoa1601895

European Society of Cardiology: Cardiovascular Disease Statistics 2017 / A. Timmis, N. Townsend, C. Gale, R. Grobbee, N. Maniadakis, M. Flather, E. Wilkins, L. Wright, R. Vos, J. Bax, M. Blum, F. Pinto, P. Vardas ; Atlas Writing Group (... P. Seferovic.) // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 39 : 7 (2017) 508–579.

doi: 10.1093/eurheartj/ehx628

Epidemiology and one-year outcomes in patients with chronic heart failure and preserved, mid-range and reduced ejection fraction: an analysis of the ESC Heart Failure Long-Term Registry / O. Chioncel, M. Lainscak, P. M. Seferovic, S. D. Anker, M. G. Crespo-Leiro, V. P. Harjola, J. Parissis, C. Laroche, M. F. Piepoli, C. Fonseca, A. Mebazaa, Lund L, Ambrosio GA, A. J. Coats, R. Ferrari, F. Ruschitzka, A. P. Maggioni, G. Filippatos // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 19 : 12 (2017) 1574–1585.

doi: 10.1002/ejhf.813

Heart Failure in Patients with Diabetes Mellitus / G. M. Rosano, C. Vitale, P. Seferovic // *Cardiac Failure Review*. ISSN 2057-7540. 3 : 1 (2017) 52–55.

doi: 10.15420/cfr.2016:20:2

,heartfailurematters.org^c, an educational website for patients and carers from the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology: objectives, use and future directions / Wagenaar KP, F. H. Rutten, Klompstra L, Bhana Y, Sieverink F, F. Ruschitzka, P. M. Seferovic, M. Lainscak, M. F. Piepoli, Broekhuizen BDL, Strömberg A, T. Jaarsma, A. HoesW, K. Dickstein // *European*

Journal of Heart Failure. ISSN 1388-9842. 19 : 11 (2017) 1447–1454.

doi: 10.1002/ejhf.917

In-hospital and 1-year mortality associated with diabetes in patients with acute heart failure: results from the ESC-HFA Heart Failure Long-Term Registry / G. Targher, M. Dauriz, C. Laroche, P. L. Temporelli, M. Hassanein, P. M. Seferovic, J. Drozd, R. Ferrari, S. Anker, A. Coats, G. Filippatos, M. G. Crespo-Leiro, A. Mebazaa, M. F. Piepoli, A. P. Maggioni, L. Tavazzi. ESC-HFA HF Long-Term Registry investigators // European Journal of Heart Failure. ISSN 1388-9842. 19 : 1 (2017) 54–65.

doi: 10.1002/ejhf.679

Left Ventricular Assist Device as a Bridge to Recovery for patients With Advanced Heart Failure / D. G. Jakovljevic, M. H. Yacoub, S. Schueler, G. A. MacGowan, L. Velicki, P. M. Seferovic, S. Hothi, B. H. Tzeng, D. A. Brodie, E. Birks, L. B. Tan // Journal of the American College of Cardiology. ISSN 0735-1097. 69 : 15 (2017) 1924–1933.

doi: 10.1016/j.jacc.2017.02.018

N-terminal pro-brain natriuretic peptide is related with coronary flow velocity reserve and diastolic dysfunction in patients with asymmetric hypertrophic cardiomyopathy / M. Tesic, J. Seferovic, D. Trifunovic, A. Djordjevic-Dikic, V. Giga, Jovanovic I, O. Petrovic, J. Marinkovic, S. Stankovic, J. Stepanovic, A. Ristic, M. Petrovic, N. Mujovic, B. Vujisic-Tesic, B. Beleslin, V. Vukcevic, G. Stankovic, P. Seferovic // Journal of Cardiology. ISSN 0914-5087. 70 : 4 (2017) 323–328.

doi: 10.1016/j.jjcc.2017.02.008

Organ dysfunction, injury and failure in acute heart failure: from pathophysiology to diagnosis and management. A review on behalf of the Acute Heart Failure Committee of the Heart Failure Association (HFA) of the European Society of Cardiology (ESC) / V. P. Harjola, W. Mullens, M. Banaszewski, J. Bauersachs, H. P. Brunner-La Rocca, O. Chioncel, S. P. Collins, W. Doehner, G. S. Filippatos, A. J. Flammer, V. Fuhrmann, M. Lainscak, J. Lassus, M. Legrand, J. Masip, C. Mueller, Z. Papp, J. Parissis, Platz E, A.

Rudiger, F. Ruschitzka, A. Schäfer, P. M. Seferovic, H. Skouri, M. B. Yilmaz, A. Mebazaa // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 19 : 7 (2017) 821–836.
doi: 10.1002/ejhf.872

Pathophysiology of exercise intolerance in chronic diseases: the role of diminished cardiac performance in mitochondrial and heart failure patients / J. McCoy, M. Bates, C. Eggett, M. Siervo, S. Cassidy, J. Newman, S. A. Moore, G. Gorman, M. I. Trenell, L. Velicki, P. M. Seferovic, J. G. F. Cleland, G. A. MacGowan, D. M. Turnbull, D. G. Jakovljevic // *Open Heart*. ISSN 1355-6037. 28 : 4(2) (2017) e000632.
doi: 10.1136/openhrt-2017-000632

Percutaneous Therapy in Pericardial Diseases / B. Maisch, A. D. Ristić, S. Pankuweit, P. Seferovic // *Cardiology Clinics*. ISSN 0733-8651. 35 : 4 (2017) 567–588.
doi: 10.1016/j.ccl.2017.07.010

Under-representation of elderly and women in clinical trials / C. Vitale, M. Fini, I. Spoletini, M. Lainscak, P. Seferovic, G. M. Rosano // *International Journal of Cardiology*. ISSN 0167-5273. 1 : 232 (2017) 216–221.
doi: 10.1016/j.ijcard.2017.01.018

2018

Acute stress disorder and C-reactive protein in patients with acute myocardial infarction / P. M. Seferović, M. Ašanin, A. D. Ristić // *European Journal of Preventive Cardiology*. ISSN 2047-4873. 25 : 7 (2018) 702–705.
doi: 10.1177/2047487318761091

Adipokine profile as a novel screening method for cardiometabolic disease: Help or hindrance? / I. Veljić, M. Polovina, J. P. Seferović, P. M. Seferović // *European Journal of Preventive Cardiology*. ISSN 2047-4873. 25 : 14 (2018) 1543–1547.
doi: 10.1177/2047487318795189

Advanced heart failure: a position statement of the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology / M. G. Crespo-Leiro, M. Metra, L. H. Lund, D. Milicic, M. R. Costanzo,

G. Filippatos, F. Gustafsson, S. Tsui, E. Barge-Caballero, N. De Jonge, M. Frigerio, R. Hamdan, T. Hasin, M. Hülsmann, S. Nalbantgil, L. Potena, J. Bauersachs, A. Gkouziouta, A. Ruhparwar, A. D. Ristic, E. Straburzynska-Migaj, T. McDonagh, P. Seferovic, F. Ruschitzka // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 20 : 11 (2018) 1505–1535.

doi: 10.1002/ejhf.1236

Alirocumab and Cardiovascular Outcomes after Acute Coronary Syndrome / G. G. Schwartz, P. G. Steg, M. Szarek, D. L. Bhatt, V. A. Bittner, R. Diaz, J. M. Edelberg, S. G. Goodman, C. Hanotin, R. A. Harrington, J. W. Jukema, G. Lecorps, K. W. Mahaffey, A. Moryusef, R. Pordy, K. Quintero, M. T. Roe, W. J. Sasiela, J. F. Tamby, P. Tricoci, H. D. White, A. M. Zeiher; ODYSSEY OUTCOMES Committees and Investigators (... P. M. Seferović...) // *New England Journal of Medicine*. ISSN 0028-4793. 379 : 22 (2018) 2097–2107.

doi: 10.1056/NEJMoa1801174

Association Between Type 2 Diabetes and All-Cause Hospitalization and Mortality in the UK General Heart Failure Population: Stratification by Diabetic Glycemic Control and Medication Intensification / C. A. Lawson, P. W. Jones, L. Teece, S. B. Dunbar, P. M. Seferovic, K. Khunti, M. Mamas, U. T. Kadam // *JACC: Heart Failure*. ISSN 2213-1779. 6 : 1 (2018) 18–26.

doi: 10.1016/j.jchf.2017.08.020

Baseline Characteristics of Patients With Heart Failure and Preserved Ejection Fraction in the PARAGON-HF Trial / S. D. Solomon, A. R. Rizkala, M. P. Lefkowitz, V. C. Shi, J. Gong, Anavekar N, S. D. Anker, Arango JL, Arenas JL, Atar D, Ben-Gal T, Boytsov SA, Chen CH, V. K. Chopra, J. Cleland, J. Comin-Colet, H. D. Duengen, L. E. Echeverría Correa, G. Filippatos, A. J. Flammer, M. Galinier, A. Godoy, E. Goncalvesova, S. Janssens, T. Katova, L. Køber, M. Lelonek, G. Linssen, L. H. Lund, E. O'Meara, B. Merkely, D. Milicic, B. H. Oh, S. V. Perrone, N. Ranjith, Y. Saito, J. F. Saraiva, S. Shah, P. M. Seferovic, M. Senni, A. S. Sibulo Jr, D. Sim, N. K. Sweitzer, J. Taurio, D. Vinereanu, B. Vrtovec, J. Widimský Jr, M. B. Yilmaz, J. Zhou, R. Zweiker, I. S. Anand, J. Ge, C. S. P. Lam, A. P. Maggioni, F. Martinez, M. Packer, M. A. Pfeffer, B. Pieske, M. M. Redfield, J. L. Rouleau, D. J. van

Veldhuisen, F. Zannad, M. R. Zile, J. J. McMurray // *Circulation: Heart Failure*. ISSN 1941-3289. 11 : 7 (2018) e004962.
doi: 10.1161/CIRCHEARTFAILURE.118.004962

The Cardiomyopathy Registry of the EURObservational Research Programme of the European Society of Cardiology: baseline data and contemporary management of adult patients with cardiomyopathies / P. Charron, P. M. Elliott, J. R. Gimeno, A. L. Caforio, J. P. Kaski, L. Tavazzi, M. Tendera, C. Maupain, C. Laroche, P. Rubis, R. Jurcut, L. Calò, T. M. Heliö, G. Sinagra, M. Zdravkovic, A. Kavoliuniene, S. B. Felix, J. Grzybowski, M. A. Losi, F. W. Asselbergs, J. M. García-Pinilla, J. Salazar-Mendiguchia, K. Mizia-Stec, A. P. Maggioni; EORP Cardiomyopathy Registry Investigators (... P. M. Seferović...) // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 39 : 20 (2018) 1784–1793.
doi: 10.1093/eurheartj/ehx819

CardioS 2018 / P. M. Seferovic // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 39 : 35 (2018) 3277–3278.
doi: 10.1093/eurheartj/ehy470

Cancer diagnosis in patients with heart failure: epidemiology, clinical implications and gaps in knowledge / P. Ameri, M. S. Anker, Y. Belenkov, J. Bergler-Klein, A. Cohen-Solal, D. Farmakis, T. López-Fernández, M. Lainscak, R. Pudil, F. Ruschitska, P. Seferovic, G. Filippatos, A. Coats, T. Suter, S. Von Haehling, F. Ciardiello, R. A. de Boer, A. R. Lyon, C. G. Tocchetti ; Heart Failure Association Cardio-Oncology Study Group of the European Society of Cardiology // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 20 : 5 (2018) 879–887.
doi: 10.1002/ejhf.1165

Comprehensive in-hospital monitoring in acute heart failure: applications for clinical practice and future directions for research. A statement from the Acute Heart Failure Committee of the Heart Failure Association (HFA) of the European Society of Cardiology (ESC) / V. P. Harjola, J. Parissis, H. P. Brunner-La Rocca, J. Čelutkienė, O. Chioncel, S. P. Collins, D. De Backer, G. S. Filippatos, E. Gayat, L. Hill, M. Lainscak, J. Lassus, J. Masip, A. Mebazaa, Ò. Miró, A. Mortara, C. Mueller, W. Mullens, M. S. Nieminen, A. Rudiger, F. Ruschitzka, P. M. Seferovic, Sionis A,

A. Vieillard-Baron, Weinstein JM, R. A. de Boer, M. G. Crespo-Leiro, M. Piepoli, J. P. Riley // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 20 : 7 (2018) 1081–1099.

doi: 10.1002/ejhf.1204

Corrigendum to „Role of cardiopulmonary exercise testing in clinical stratification in heart failure. A position paper from the Committee on Exercise Physiology and Training of the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology“ / U. Corrà, P. AgostoniG, S. D. Anker, A. J. CoatsS, M. G. Crespo Leiro, R. A. de Boer, V. P. Harjola, L. Hill, M. Lainscak, L. H. Lund, M. Metra, P. Ponikowski, J. Riley, P. M. Seferović, M. F. Piepoli // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 20 : 10 (2018) 1501.

doi: 10.1002/ejhf.1186

Expert consensus document on the management of hyperkalaemia in patients with cardiovascular disease treated with renin angiotensin aldosterone system inhibitors: coordinated by the Working Group on Cardiovascular Pharmacotherapy of the European Society of Cardiology / G. M. RosanoC, Tamargo J, Kjeldsen KP, M. Lainscak, S. Agewall, S. D. Anker, C. Ceconi, A. J. Coats, H. Drexel, G. Filippatos, J. C. Kaski, L. Lund, A. Niessner, P. Ponikowski, G. Savarese, T.A. Schmidt, P. Seferovic, S. Wassmann, T. Walther, B. S. Lewis // *European Heart Journal - Cardiovascular Pharmacotherapy*. ISSN 2055-6837. 4 : 3 (2018) 180–188.

doi: 10.1093/ehjcvp/pvy015

Haptoglobin and haptoglobin genotypes in diabetes: A silver bullet to identify the responders to antioxidant therapy? / J. P. Seferović, M. Ašanin, P. M. Seferović // *European Journal of Preventive Cardiology*. ISSN 2047-4873. 25 : 14 (2018) 1498–1501.

<https://doi.org/10.1177%2F2047487318794521>

Heart and brain interaction in patients with heart failure: overview and proposal for a taxonomy. A position paper from the Study Group on Heart and Brain Interaction of the Heart Failure Association / W. Doehner, D. Ural, K. G. Haeusler, J. Čelutkienė, R. Bestetti, Y. Cavadoglu, M. A. Peña-Duque, D. Glavas, M. Iacoviello, U. Laufs, R. M. Alvear, A. Mbakwem, M. F. Piepoli, S. D. Rosen, G. Tsivgoulis, C. Vitale, M. B. Yilmaz, S. D.

Anker, G. Filippatos, P. Seferovic, A. J. Coats, S, F. Ruschitzka // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 20 : 2 (2018) 199–215.
doi: 10.1002/ejhf.1100

Heart failure with improved ejection fraction: Is a newcomer in the family important? / P. M. Seferović, G. Krljanac, I. Milinković // *European Journal of Preventive Cardiology*. ISSN 2047-4873. 25 : 4 (2018) 362–365.
doi: 10.1177/2047487318754447

Impact of age on the association between cardiac high-energy phosphate metabolism and cardiac power in women / M. Nathania, K. G. Hollingsworth, M. Bates, C. Eggett, M. I. Trenell, L. Velicki, P. M. Seferovic, G. A. MacGowan, D. M. Turnbull, D. G. Jakovljevic // *Heart*. ISSN 1355-6037. 104 : 2 (2018) 111–118.
doi: 10.1136/heartjnl-2017-311275

Increased left ventricular mass index is present in patients with type 2 diabetes without ischemic heart disease / J. P. Seferovic, M. Tesic, P. M. Seferovic, K. Lalic, A. Jotic, T. Biering-Sørensen, V. Giga, S. Stankovic, N. Milic, L. Lukic, T. Milicic, M. Macesic, J. S. Gajovic, N. M. Lalic // *Scientific Reports*. ISSN 2045-2322. 17 : 8(1) (2018) 926.
doi: 10.1038/s41598-018-19229-w

Indications and practical approach to non-invasive ventilation in acute heart failure / J. Masip, W. F. Peacock, S. Price, L. Cullen, F. J. Martin-Sanchez, P. Seferovic, A. S. Maisel, O. Miro, G. Filippatos, Vrints C, Christ M, Cowie M, Platz E, J. McMurray, DiSomma S, Zeymer U, H. C. P. Bueno, Gale, M. Lettino, M. Tavares, F. Ruschitzka, A. Mebazaa, V. P. Harjola, C. Mueller // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 39 : 1 (2018) 17–25.
doi: 10.1093/eurheartj/ehx580

In the search for an ideal registry: Does the cloud have a silver lining? / I. Milinkovic, M. Ašanin, D. Simeunovic, P. M. Seferović // *European Journal of Preventive Cardiology*. ISSN 2047-4873. 25 : 9 (2018) 956–959.
<https://doi.org/10.1177%2F2047487318774420>

Long-term mortality is increased in patients with undetected prediabetes and type-2 diabetes hospitalized for worsening heart failure and reduced ejection fraction / Pavlović A, M. Polovina, A. Ristić, J. P. Seferović, I. Veljić, D. Simeunović, I. Milinković, G. Krljanac, M. Ašanin, Oštrić-Pavlović I, P. M. Seferović // *European Journal of Preventive Cardiology*. ISSN 2047-4873. 26 : 1 (2019) 72–82. doi: 10.1177/2047487318807767. E-pub. 2018.

Long-term safety of intravenous cardiovascular agents in acute heart failure: results from the European Society of Cardiology Heart Failure Long-Term Registry / A. Mebazaa, Motiejunaite J, Gayat E, M. G. Crespo-Leiro, L. H. Lund, A. P. Maggioni, O. Chioncel, Akiyama E, V. P. Harjola, P. Seferovic, C. Laroche, Julve MS, Roig E, F. Ruschitzka, G. Filippatos; ESC Heart Failure Long-Term Registry Investigators // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 20 : 2 (2018) 332–341. doi: 10.1002/ejhf.991

A novel cardiac output response to stress test developed to improve diagnosis and monitoring of heart failure in primary care / S. J. Charman, N. C. Okwose, R. J. Stefanetti, K. Bailey, J. Skinner, A. Ristic, P. M. Seferovic, M. Scott, S. Turley, A. Fuat, J. Mant, R. F. D. Hobbs, G. A. MacGowan, D. G. Jakovljevic // *Heart Failure*. ISSN 2213-1779. 5 : 4 (2018) 703–712. doi: 10.1002/ehf2.12302

Performance of Prognostic Risk Scores in Chronic Heart Failure Patients Enrolled in the European Society of Cardiology Heart Failure Long-Term Registry / M. Canepa, C. Fonseca, O. Chioncel, C. Laroche, M. G. Crespo-Leiro, A. J. Coats, A. Mebazaa, M. F. Piepoli, L. Tavazzi, A. P. Maggioni; ESC HF Long Term Registry Investigators // *JACC: Heart Failure*. ISSN 2213-1779. 6 : 6 (2018) 452–462. doi: 10.1016/j.jchf.2018.02.001

Renin inhibition in heart failure and diabetes: the real story / G. M. Rosano, P. Seferovic, D. Farmakis, G. Filippatos // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 20 (2018) 149–151. doi: 10.1002/ejhf.1072

Role of cardiopulmonary exercise testing in clinical stratification in heart failure. A position paper from the Committee on Exercise

Physiology and Training of the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology / U. Corrà, P. Agostoni, S. D. Anker, A. J. Coats, M. G. Crespo Leiro, R. A. de Boer, V. P. Hairola, L. Hill, M. Lainscak, L. H. Lund, M. Metra, P. Ponikowski, J. Riley, P. M. Seferović, M. F. Piepoli // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 20 : 1 (2018) 3–15.

doi: 10.1002/ejhf.979

Right heart dysfunction and failure in heart failure with preserved ejection fraction: mechanisms and management. Position statement on behalf of the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology / T. M. Gorter, D. J. van Veldhuisen, J. Bauersachs, B. A. Borlaug, J. Celutkienė, A. J. Coats, M. G. Crespo-Leiro, M. Guazzi, V. P. Harjola, S. Heymans, L. Hill, M. Lainscak, C. S. P. Lam, L. H. Lund, A. R. Lyon, A. Mebazaa, C. Mueller, W. J. Paulus, B. Pieske, M. F. Piepoli, F. Ruschitzka, F. H. Rutten, P. M. Seferovic, S. D. Solomon, S. J. Shah, F. Triposkiadis, R. Wachter, C. Tschöpe, R. A. de Boer // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 20 : 1 (2018) 16–37.

doi: 10.1002/ejhf.1029

A step forward in resolving an old issue: treatment of heart failure with preserved ejection fraction and renal dysfunction? / P. M. Seferović, M. Polovina, I. Milinković // *European Journal of Preventive Cardiology*. ISSN 2047-4873. 25 : 12 (2018) 1263–1267.

doi: 10.1177/2047487318788394

Treatments targeting inotropy / C. Maack, T. Eschenhagen, N. Hamdani, F. R. Heinzl, A. R. Lyon, D. J. Manstein, J. Metzger, Z. Papp, C. G. Tocchetti, M. B. Yilmaz, S. D. Anker, J. L. Balligand, J. Bauersachs, D. Brutsaert, L. Carrier, S. Chlopicki, J. Cleland, R. A. de Boer, A. Dietl, R. Fischmeister, V. P. Harjola, S. Heymans, D. Hilfiker-Kleiner, J. Holzmeister, G. de Keulenaer, G. Limongelli, W. A. Linke, L. H. Lund, J. Masip, M. Metra, C. Mueller, B. Pieske, P. Ponikowski, A. Ristic, F. Ruschitzka, P. M. Seferovic, H. Skouri, W. H. Zimmermann, A. Mebazaa // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 00 (2018) 1–19.

doi: 10.1093/eurheartj/ehy600

Type 2 diabetes mellitus and heart failure: a position statement from the Heart Failure Association of the European Society of

Cardiology / P. M. Seferović, M. C. Petrie, G. S. Filippatos, S. D. Anker, G. Rosano, J. Bauersachs, W. J. Paulus, M. Komajda, F. Cosentino, R. A. de Boer, Farmakis D, W. Doehner, E. Lambrinou, Y. Lopatin, M. F. Piepoli, Theodorakis MJ, Wiggers H, Lekakis J, A. Mebazaa, M. Mamas, C. Tschöpe, A. Hoes, J. P. Seferović, Logue J, T. McDonagh, J. P. Riley, I. Milinković, M. Polovina, D. J. van Veldhuisen, M. Lainscak, A. P. Maggioni, F. Ruschitzka, J. J. McMurray // *European Journal of Heart Failure*. ISSN 1388-9842. 20 : 5 (2018) 853–872.
doi: 10.1002/ejhf.1170

Vaccination in Heart Failure: An Approach to Improve Outcomes / N. P. E. Kadoglou, J. Parissis, P. Seferovic, G. Filippatos // *Revista Española de Cardiología*. (Engl Ed). ISSN1885-5857. 71 : 9 (2018) 697–699.
doi: 10.1016/j.rec.2018.02.012

When more is less and less is more: Is there an additional value of NT-proBNP in risk stratification in heart failure? / P. M. Seferović, M. Polovina // *European Journal of Preventive Cardiology*. ISSN 2047-4873. 25 : 8 (2018) 885–888.
doi: 10.1177/2047487318767698

2017 ESC guidelines focus on dual antiplatelet therapy / G. M. Rosano, P. Seferovic // *European Heart Journal - Cardiovascular Pharmacotherapy*. ISSN 2055-6837. 4 : 3 (2018) 131–132.
doi: 10.1093/ehjcvp/pvy007

2018 ESC/ESH Guidelines for the management of arterial hypertension / B. Williams, G. Mancia, W. Spiering, E. Agabiti Rosei, M. Azizi, M. Burnier, D. L. Clement, A. Coca, G. de Simone, A. Dominiczak, T. Kahan, F. Mahfoud, J. Redon, L. Ruilope, A. Zanchetti, M. Kerins, S. E. Kjeldsen, R. Kreutz, S. Laurent, G. Y. H. Lip, R. McManus, K. Narkiewicz, F. Ruschitzka, R. E. Schmieder, E. Shlyakhto, C. Tsioufis, V. Aboyans, I. Desormais; ESC Scientific Document Group (... P. M. Seferović...) // *European Heart Journal*. ISSN 0195-668X. 39 : 33 (2018) 3021–3104.
doi: 10.1093/eurheartj/ehy339

Приредила Кристина Игњатовић Јововић